Liturgische suggesties voor een verzoeningsviering tijdens de Advent 2026

CCV Brugge · Christelijke Cultuur Vandaag

Voorbereiding

Vooraf klinkt er eventueel zachte orgelmuziek die uitloopt op een kort moment van stilte, wanneer de voorganger zijn plaats inneemt. Men voorziet best een volgblaadje voor de aanwezigen, met daarop de liederen en de suggesties die aanzetten tot een persoonlijke belijdenis en verzoening.

Intredezang

De gelovigen zingen een psalm of aangepast lied terwijl de priester de kerk binnenkomt.

ZJ 111 Geen kracht meer om te leven
ZJ 102 Heer, wij roepen om erbarmen
ZJ 567 Een smekeling, zo kom ik tot uw troon

Begroeting en openingswoord

V: Genade zij U, barmhartigheid en vrede
van God onze Vader
en Christus Jezus, onze Verlosser.

(of een begroetingsformule uit de eucharistieviering)

Allen: En met uw geest.

V: Broeders en zusters, op bepaalde momenten in ons leven hebben we nood aan vergeving en verzoening. Voor het vallen en opstaan in het kleine van elke dag, maar evengoed voor de grote, verscheurende conflicten in onze wereld. Het sacrament van de verzoening is een geschenk waarin de vriendschap tussen God en de mens kan worden hersteld en gesterkt. Tijdens de Advent bereiden we ons voor op de viering van de menswording van onze Heer. God kwam naar ons toe en deelde ons leven in de mens Jezus, opdat ook wij in zijn goddelijk leven zouden mogen delen, opdat we ten volle zouden mogen mens worden en leven. We nodigen je in deze viering uit om het sacrament van de verzoening te ontvangen. We hopen dat het ontvangen van dit sacrament een positieve, bevrijdende 'viering' mag zijn, een moment van ontmoeting met de Heer Jezus, een moment waarop je zijn barmhartige liefde diep mag ervaren als een nieuw begin. Hij is zo blij wanneer we ons opnieuw toekeren naar Hem.

(naar het Pelgrimsboekje van het Jubeljaar van de Barmhartigheid)

V: Laten we ons dan tijdens deze viering openstellen voor Gods barmhartigheid en onze tekorten in Gods handen leggen.

Openingsgebed

V: Laat ons bidden
dat de Heer ons waakzaam en bereid mag vinden
bij zijn komst
waarvan wij het mysterie in deze dagen feestelijk gaan vieren.

(moment van gebedsstilte)

V: Goede God,
rijk aan barmhartigheid,
maak ons hart ontvankelijk
om heden uw stem te verstaan.
Wij vragen U
dat wij het evangelie van uw Zoon mogen aanvaarden
en door zijn dood en verrijzenis
gaan leven als nieuwe mensen.
Door Christus onze Heer.
Amen.

Schriftlezing

Jes. 55, 1-11 (Lect. ABC, 72) *'De ongerechtige moet zijn weg verlaten, hij moet naar de Heer terugkeren – de Heer zal zich erbarmen – terug naar onze God, die altijd wil vergeven.'*

Antwoordpsalm

Enkele suggesties:
ZJ 566: Hoe is uw naam – naar Ps 103
ZJ 530: Zo vriendelijk en veilig als het licht – naar Ps 27
ZJ 320: Erbarm U, God, en delg genadig – naar Ps 51
ZJ 113 of ZJ 114: Naar U gaat mijn verlangen, Heer – naar Ps 25

Evangelie

Mt. 25, 31-46 (Lect I, 91) *'Al wat gij gedaan hebt voor een dezer geringsten van mijn broeders, hebt gij voor Mij gedaan.'*

Homilie

De Belgische bisschoppen schreven in de paastijd van 2026 een brief aan alle pastorale medewerkers met het voorstel om een ontmoetingsmoment te organiseren als voorbereiding op Kerstmis in de geest van de apostolische exhortatie 'Dilexi te' ('Ik heb U liefgehad') van paus Leo XIV. Ze schrijven dat we naast de vreugde van Pasen de zorg om de vrede en om de vele oorlogssituaties in onze wereld beleven, maar dat evenzeer de armoedesituatie van zoveel mensen, wereldwijd en bij ons, ons bekommert. De paus roept in zijn eerste exhortatie op om de armoedeproblematiek ernstig ter harte te nemen. De hele Bijbelse geschiedenis door hebben armen God beroerd en Jezus bewees ons op zovele wijzen zijn voorkeursliefde voor de armen. De bisschoppen schrijven: "Paus Leo toont ons hoe wij van de armen veel te leren hebben. In de stimulerende en coherente tekst van Dilexi te nodigt hij ons uit om onze houding ten opzichte van de armen te herzien, onze eigen armoede te ontdekken, de armen lief te hebben, ons geloof te herlezen in het licht van de armen en te strijden tegen de structuren van armoede". Ze hopen dat velen in onze gemeenschappen doorheen Dilexi te groeien in geloof en in inzet voor en met de armen. De advent is hierbij immers de periode bij uitstek van aandacht voor de armen.

Liturgische suggesties voor een verzoeningsviering tijdens de Advent 2026

De onderstaande fragmenten uit de Nederlandse vertaling van 'Dilexi te' kunnen mogelijks inspiratie bieden voor een homilie tijdens deze verzoeningsviering.

"Geen enkel gebaar van genegenheid, hoe klein ook, zal worden vergeten, vooral niet als het gericht is tot iemand die pijn lijdt, eenzaam is, in nood verkeert, zoals de Heer op dat moment." (nr. 4)

"Het gaat hier niet om liefdadigheid, maar om de Openbaring: het contact met wie geen macht en aanzien heeft, is een fundamentele manier om de Heer van de geschiedenis te ontmoeten. Hij heeft ons nog steeds iets te zeggen via de armen." (nr. 5)

"God is barmhartige liefde en zijn liefdesplan, dat zich uitstrekt en verwezenlijkt in de geschiedenis, is in de eerste plaats zijn neerdalen en komen onder ons om ons te bevrijden van slavernij, angsten, zonde en de macht van de dood. Met een barmhartige blik en een hart vol liefde wendde Hij zich tot zijn schepselen, zorgde voor hun menselijke toestand en dus voor hun armoede." (nr. 16)

"Zelfs in gevallen waarin de relatie met God niet expliciet is, leert de Heer ons dat elke daad van liefde jegens de naaste in zekere zin een weerspiegeling is van de goddelijke liefde: "Voorwaar, ik zeg u: alles wat u voor een van deze minste broeders van mij hebt gedaan, hebt u voor mij gedaan" (Mt. 25,40)." (nr. 26)

"Liefdadigheid is dus geen optionele keuze, maar het criterium voor ware eredienst." (nr. 42)

"Augustinus is de arme niet alleen iemand die geholpen moet worden, maar de sacramentele aanwezigheid van de Heer." (nr. 44)

"Christelijke heiligheid bloeit vaak op de meest vergeten en gekwetste plaatsen van de mensheid. De armsten onder de armen – zij die niet alleen geen bezittingen hebben, maar ook geen stem en geen erkenning van hun waardigheid – nemen een speciale plaats in in het hart van God." (nr. 76)

"Echte liefde is altijd contemplatief, ze stelt ons in staat de ander te dienen, niet uit noodzaak of ijdelheid, maar omdat het mooi is, voorbij de schijn. (...) Alleen vanuit deze echte en hartelijke nabijheid kunnen we hen op de juiste manier begeleiden op hun weg naar bevrijding." (nr. 101)

"Een Kerk die geen grenzen stelt aan de liefde, die geen vijanden kent om te bestrijden, maar alleen mannen en vrouwen om lief te hebben, is de Kerk die de wereld vandaag nodig heeft." (nr. 120)

"Zowel door uw werk, als door uw inzet om onrechtvaardige sociale structuren te veranderen, als door die eenvoudige, zeer persoonlijke en nabije daad van hulp, zal het voor die arme mogelijk zijn te voelen dat de woorden van Jezus voor hem zijn: "Ik heb u liefgehad" (Openb. 3,9)." (nr. 121)

Stilte

Gebed om ontferming

V: God is genadig.
In zijn oneindige barmhartigheid ziet Hij naar ons om:
als wij ons tot Hem keren
vergeeft Hij onze zonden.
bidden wij vol vertrouwen
om zijn ontferming.

Na elke aanroeping kan er geantwoord worden met een gezongen acclamatie, bijvoorbeeld Heer ontferm U (ZJ 10d).

L: Heer, omdat wij uw aanbod van liefde zo vaak hebben afgewezen,
ontferm U over ons.

L: Heer, omdat wij nog 'neen' bleven zeggen als Gij 'ja' hebt gezegd,
ontferm U over ons.

L: Heer, omdat wij dikwijls geen voorsprekers zijn maar aanklagers,
ontferm U over ons.

L: Heer, omdat we zo weinig durven vertrouwen op uw barmhartigheid,
ontferm U over ons.

L: Heer, omdat we niet hebben meegewerkt aan verzoening en eenheid,
ontferm U over ons.

L: Heer, omdat Gij een vermorzeld en vernederd hart niet afwijst:
ontferm U over ons.

Onze Vader

V: Op het kruis heeft Jezus alles zachtmoedig en zonder veroordeling
toevertrouwd aan de goddelijke liefde,
in het vertrouwen dat de Vader
het kan omvormen en er iets goeds van kan maken.
Laten we in datzelfde vertrouwen samen met Hem
bidden tot zijn en onze Vader:
Onze Vader…

Moment van persoonlijk belijdenis en verzoening

Na het Onze Vader nodigt de voorganger de aanwezigen uit tot een moment van bezinning, waarin de mensen die het sacrament van de verzoening wensen te vieren zich kunnen voorbereiden en het sacrament kunnen ontvangen bij de aanwezige priester(s). Tijdens deze tijd van stilte en gebed kunnen de gelovigen een priester opzoeken en een verzoeningsgesprek aangaan. Na afloop keren zij naar hun plaats terug.

Enkele gedachten (zie hieronder) op een volgblaadje kunnen mensen op weg helpen tijdens de voorbereiding. Deze gedachten kunnen aangevuld worden met citaten van de patroonheilige van de PE, een hedendaags getuigenis, een eenvoudig gebed,…

Tijdens de voorbereiding en het ontvangen van het sacrament kan men passende luisterliederen voorzien, of kan een gelegenheidskoortje enkele liederen zingen, afgewisseld met enkele instrumentale nummers. Belangrijk is dat noch muziek, noch liederen op de voorgrond treden.

Bv. refreinen uit Taizé: Misericordias Domini, In manus tuas Pater, Qui regarde vers Dieu, Il Signore ti ristora, Jesus, remember me, God is forgiveness, Jésus le Christ, Dona la pace Signore, Nothing can ever, Mon âme se repose

Bv. liederen uit Zingt Jubilate: Er komt gehoor voor onze nood (ZJ 109), De nacht loopt ten einde (ZJ 115), Houd mij in leven (ZJ 118), Verblijdt u in de Heer (ZJ 119), Geef vrede Heer, geef vrede (ZJ 516), Bekleedt u met de nieuwe mens (ZJ 527).

Zonde heeft altijd te maken met de relatie tot God: zonde is datgene wat het liefdesverbond tussen God en de mensen kwetst. We kunnen tegenover God erkennen waar we zijn tekortgeschoten in liefde, omdat we juist ook mogen vertrouwen op zijn vergeving en bereidheid tot verzoening.

Een mogelijke hulp om woorden te vinden bij een persoonlijke belijdenis:

God, ik dank U dat Gij mij zo graag ziet,
dat Gij mij, ondanks mijn fouten, vergeeft.
Ik dank U, want Gij houdt van mij zoals ik vandaag ben,
en Gij nodigt mij uit …

- om mijn hart te openen voor uw vergeving, in plaats van verlamd te blijven bij mijn ontgoocheling en zwakheid…
- om mij meer te laten helpen door de mensen met wie ik verbonden ben, in plaats van alles zelf naar eigen inzicht te willen organiseren…
- om tijd te maken voor stilte en gebed
- om U te danken voor de voorbije dag…
- om meer eerbied te hebben voor de natuur…
- om soberder en eerlijker om te gaan met geld…
- om minder tijd te verspillen aan oppervlakkige dingen, en te zoeken naar wat echt geluk en vrede schenkt…
- om de waarheid niet te verdraaien, maar om ze te zoeken…
- om van mijn overvloed te delen met mensen in nood…
- om mijn koppigheid af te leggen en mijn ongelijk toe te geven…
- om te aanvaarden dat huisgenoten, gezinsleden, vrienden, collega's anders zijn dan ik…
- om geduldig te zijn tegenover anderen en tegenover mezelf…
- om dankbaar te zijn voor al het goede dat ik mag ervaren…
- om aandacht en eerbied te hebben voor de zwakkeren…
- om bescheiden te denken over mijzelf en mij niet groter of belangrijker te willen tonen ten koste van anderen…
- om te durven getuigen dat ik christen ben, zoekend maar oprecht…
- om mij niet als rechter op te stellen over anderen…
- …

Bron: deelnemersboekje, OJP - Orval jeunes en prière -2017; deelnemersboekje Gezinstop CCV Brugge 2023

Danklied om Gods barmhartigheid

Nadat de gelovigen het sacrament van boete en verzoening ontvangen hebben bij de priester(s) en Gods barmhartigheid hebben mogen ervaren, nodigt de voorganger de gelovigen uit om recht te staan en hun dankbaarheid en vreugde uit te zingen in een danklied.

Enkele suggesties:

ZJ 103: Ik heb mijn hart tot U geheven
ZJ 123: Nu daagt het in het oosten
ZJ 559: De Heer heeft mij gezien
ZJ 767: Alle eer en alle glorie
ZJ 765: Laten wij met vreugde

Slotgebed

V: Goede Vader,
Gij hebt ons niet alleen gelaten met onze eigen zwakheid,
Gij hebt U in uw barmhartigheid
over ons ontfermd.
Gij hebt ons een zuiver hart gegeven,
ons gereinigd van al onze zonden.
Daarom willen wij U danken,
door Christus, onze Heer.

Allen: Amen

Zending/zegen

V: Moge de Heer uw hart blijvend vervullen
met de liefde van God,
met de standvastigheid van Christus
en met de vreugde van de Heilige Geest.
En zegene u de almachtige God,
+Vader, Zoon en Heilige Geest.

Allen: Amen.